

कल्पः । सञ्ज्ञानमित्यूषास्तान्निर्वपन् यददश्चन्द्रमसि कृष्णं
तदिहास्त्विति मनसा ध्यायतीति । पाठस्तु । “सञ्ज्ञानमसि
कामधरणम् । मयि ते कामधरणं भूयात्” इति । हे ऊष
सञ्ज्ञानं सम्यक् ज्ञानहेतुः कामधरणं कामानां धारण-
हेतुश्च त्वमसि । ते त्वदीयं यत्कामधारणं सामर्थ्यं तन्नयपि
भूयात् ॥

कल्पः । संयावः प्रियास्तनूवदत्येषा । “संवः सृजामि हृद-
यानि । सः सृष्टं मनो अस्तु वः । सः सृष्टः प्राणो अस्तु वः” इति ।
एताभ्यां वानस्पत्यान् संसृज्य सिकतावदिभज्य निर्वपतीति ।
अत्र सं वः सृजामीति मन्त्रः पूर्वमान्नातः । हे वानस्पत्यस-
म्भाराः वो युष्माकं हृदयानि संसृजामि परस्परमनुरक्तानि
करोमि । तथा वो युष्माकं मनः वचश्च संसृष्टमस्तु । हृदयवा-
क्येन परस्परस्नेहेऽपि विवक्षितः । मनोवाक्येन कार्येऽप्येक-
मत्यम् । तथा वो युष्माकं प्राणश्च संसृष्टोऽस्तु ॥ अनेन
एकविधा प्रवृत्तिर्विवक्षिता । संयाव इति मन्त्रस्तु संहि-
तायामान्नातत्वात् प्रतीकमात्रं सूत्रे दर्शितम् । इह तु
सर्वोऽप्येवमान्नातः । “संयावः प्रियास्तनूवः । सम्प्रिया हृद-
यानि वः । आत्मा वो अस्तु सम्प्रियः । सम्प्रियास्तनूवो मम”
[१७] इति । हे वानस्पत्यसम्भाराः वो युष्माकं याः प्रियास्तनूवः
ताः संसृज्यताम् एकस्मिन्नेव कार्ये प्रवर्तन्ताम् । तथा वो यु-
ष्माकं प्रियाणि हृदयानि च संसृज्यताम् । तथा वो युष्माकं
प्रियः आत्मा जीवश्च संसृज्यताम् । तथा मम प्रियास्तनूवो-